Badania wspierające region oraz rozwój menadżerów

Dwóch naukowców, ten sam wydział, dwa różne problemy i dwa różne rozwiązania – na Politechnice Koszalińskiej realizowane są różne projekty, które mają wesprzeć rozwój regionu, ale także ułatwić pracę ludziom, którzy zarządzają większą liczbą pracowników. Wszystko to odbywa się w myśl założenia – od projektu do produktu, z tym, że w tych pomysłach produktem staje się nowatorskie rozwiązanie.

Mateusz Stankiewicz

Dr Patrycjusz Zarębski, naukowiec z Wydziału Nauk Ekonomicznych (WNE) Politechniki Koszalińskiej, realizuje projekt badawczy dotyczący innowacji w regionach peryferyjnych. Badania wspiera Narodowe Centrum Nauki (NCN).

Celem projektu jest poznanie procesów powstawania innowacji, jakie mają miejsce w regionach peryferyjnych, do których zaliczany jest między innymi region Pomorza Środkowego. Projekt porusza ważną kwestię związaną z paradoksem innowacji, czyli pozorną sprzecznością między stosunkowo większą potrzebą wsparcia finansowego innowacji w regionach opóźnionych w rozwoju, a ich relatywnie niższą zdolnością do absorpcji tych środków w porównaniu do regionów lepiej rozwiniętych.

Przedsięwzięcie badawcze nosi tytuł „System innowacji w regionach peryferyjnych". Jego realizację w ramach konkursu Miniatura 4 wspiera NCR.

Dwa etapy projektu

Proponowany projekt zakłada spojrzenie na regiony peryferyjne w kontekście różnych baz wiedzy oraz mechanizmów regionalnych. – Zakładam, że istotną rolę w tym procesie mogą odgrywać zarówno lokalne uczelnie wyższe i ośrodki badawcze, jak i przedsiębiorstwa, które samodzielnie prowadzą badania – oznajmia naukowiec. –Efektem projektu będzie dostarczenie nowej wiedzy na temat mechanizmów transferu wiedzy i tworzenia innowacji w regionach peryferyjnych.

Projekt został podzielony na dwa etapy. W pierwszym – na poziomie lokalnym (powiaty) – opracowana została typologia regionów w Polsce. Uwzględnia ona różne bazy wiedzy: syntetyczną, analityczną oraz symboliczną. Typowanie regionów pozwoliło wyznaczyć reżimy przestrzenne dla funkcjonowania peryferyjnych systemów innowacyjnych.

Etap drugi pozwoli poznać mechanizmy i specyficzne uwarunkowania regionów peryferyjnych w Polsce, wyłonionych na podstawie typologii opracowanej przez autora projektu. Etap ten, ze względu na charakter problemu badawczego, wymaga pozyskania danych z bezpośrednich wywiadów z przedsiębiorcami. Badanie zostanie przeprowadzone w oparciu o kwestionariusz ankiety w 11 powiatach peryferyjnych w Polsce. – Projekt jest wynikiem moich wieloletnich obserwacji i badań nad mechanizmami rozwoju lokalnego i regionalnego, atrakcyjnością inwestycyjną miast na wiedzy oraz regionalnymi systemami innowacji – dodaje dr Patrycjusz Zarębski. – Te ostatnie są obecnie w centrum moich zainteresowań naukowych i częścią projektu „Inteligentny rozwój Pomorza Środkowego", który już realizuję z zespołem pracowników Politechniki Koszalińskiej pod kierownictwem profesor Danuty Zawadzkiej. W tym przypadku moje badania koncentrują się na uwarunkowaniach rozwoju innowacji w regionie Pomorza Środkowego.

Fot. Adam Paczkowski/Politechnika Koszalińska

Eryk Szwarc

Regulacja zakłóceń

Natomiast naukowiec z Katedry Podstaw Informatyki i Zarządzania WNE Politechniki Koszalińskiej pracuje nad metodą, która pomoże menadżerom w zarządzaniu personelem. Realizacja projektu także uzyskała finansowe wsparcie Narodowego Centrum Nauki. Zadanie polega na opracowaniu metody wspomagającej planowanie kompetencji. – Menadżerowie często stają przed dylematem, czy zespół pracowników ma wystarczające kompetencje do osiągnięcia przyjętego celu – tłumaczy Eryk Szwarc z Katedry Podstaw Informatyki i Zarządzania. – Rzeczywistość pokazuje jednak, że coraz częściej mamy do czynienia z nieplanowanymi zdarzeniami, które zakłócają osiągnięcie celu: absencja

Wystąpienie takich zakłóceń sprawia, że możliwości realizacji zadania stają pod znakiem zapytania. – Zauważyłem przy tym, że w literaturze przedmiotu tego typu sytuacje są opisywane tylko teoretycznie – uzupełnia naukowiec. – Brakuje rozwiązań, które pozwolą decydentom realizować projekty w założonym czasie mimo występujących zakłóceń. Badaniami próbuję tę lukę zapełnić.

Wzmocnienie potencjału kadry

Eryk Szwarc od stycznia 2020 roku realizuje projekt „Metoda planowania pracowniczych struktur kompetencji odpornych na zakłócenia otoczenia organizacji", którego celem jest wyposażenie menadżerów w narzędzia pozwalające rozwiązywać problemy w przypadku pojawienia się zakłóceń. Realizacja projektu ma trwać dwa lata i została w całości sfinansowana przez Narodowe Centrum Nauki (łączna wartość wynosi 116 tys. zł.).

Podstawą rozwiązania jest przewidywanie potencjalnych zakłóceń, z jakimi możemy się spotkać. Kolejnym krokiem jest poszukiwanie alokacji pracowników do czynności, która sprawi, że realizacja zadań będzie niewrażliwa na pojawiające się zakłócenia. Wiąże się to z odpowiedzią na pytanie, czy dany zespół pracowników ma kompetencje, które gwarantują realizację zadań mimo potencjalnych zakłóceń. W przypadku, gdy uznamy, że kompetencje są niewystarczające, należy zastanowić się nad potrzebą wzmocnienia potencjału kadry pracowniczej. Chodzi np. o rozważenie, czy zmiany kompetencji pracowników (dokształcenie) zagwarantują realizację zadań w sytuacji, gdy wystąpi określone zakłócenie.

W organizacjach zatrudniających dziesiątki (setki) pracowników, realizujących setki (tysiące) czynności, konieczne jest przeanalizowanie wielu wariantów zmian kompetencji. Powoduje to konieczność czasochłonnych obliczeń – niekiedy trwających kilka godzin, dni, a nawet tygodni. Opracowany przez autora badań model teoretyczny pomaga w znalezieniu odpowiedzi na te pytania w czasie nie dłuższym niż 15 minut. Pomocny tu okazał się paradygmat modelowania deklaratywnego. Bazując na opracowanym modelu powstała autorska metoda planowania tzw. struktur kompetencji odpornych na zakłócenia.

Testy

Skuteczność metody była weryfikowana w praktyce. Eryk Szwarc tłumaczy: – Opierałem się na danych z macierzystego Wydziału Elektroniki i Informatyki, w którym jestem planistą zajęć. Mamy zespół pracowników, znamy ich kompetencje do realizacji zajęć dydaktycznych, można było wykonać wyliczenia. Na tym etapie metoda się powiodła. Nawiązałem też współpracę z przedsiębiorstwem zajmującym się wytwarzaniem oprogramowania. To firma Kaliop Poland że Słupska, która udostępniła mi dane dotyczące swojej działalności.

Oczekiwane rezultaty projektu będą stanowiły autorski wkład w rozwój nauk o zarządzaniu i jakości, w kilku obszarach: teorii odpornego planowania alokacji pracowników do zadań; zarządzania kompetencjami; planowania rozwoju kadry; controllingu personalnego.